

§ 9-1. Godkjenning

- (1) Foretak som skal godkjennes for å påta seg ansvar for oppgaver som ansvarlig søker, prosjekterende, utførende eller kontrollerende i tiltak som krever ansvarsrett, skal oppfylle kravene i forskriftens tredje del (Godkjenning og ansvar).
- (2) Kvalifikasjonsbedømmelsen skal baseres på en samlet vurdering av foretakets organisasjon, styringssystem og den faglige kompetansen i foretaket.
- (3) Sentral godkjenning for ansvarsrett er frivillig for ansvarlig søker, prosjekterende og utførende.
- (4) Sentral godkjenning for ansvarsrett er obligatorisk for ansvarlig kontrollerende, jf. plan- og bygningsloven § 23-7 første ledd.
- (5) Lokal godkjenning for ansvarsrett er obligatorisk for alle funksjoner for tiltak etter plan- og bygningsloven § 20-1.

Veiledning

Innledning

Bestemmelsen er gitt med hjemmel i pbl. §§ 22-5 og 23-8 og er en delvis videreføring av tidligere GOF § 2 nr. 1 og 2.

Til første ledd (krav til godkjenning)

Tiltak som er søknadspliktige etter pbl. § 20-1, skal forstås av foretak med ansvarsrett, jf. pbl. § 20-1 andre ledd. Foretak som ønsker å påta seg ansvar for søker-, prosjekterings-, utførelses- og kontrolloppgaver i slike tiltak og i tiltak etter pbl. § 20-2 dersom det er krav om uavhengig kontroll, må søke om godkjenning for ansvarsrett. Ansvarsretten er en del av byggesaken, og avgjøres av kommunen. Lokal godkjenning omfatter både vurderingen som leder til lokal godkjenning og ansvarsrettstildelingen. Foretaket søker om lokal godkjenning for ansvarsrett i hvert enkelt tiltak i den kommunen hvor tiltaket skal oppføres, jf. pbl. 20-1 andre ledd. Dette gjelder både foretak som har sentral godkjenning og de uten.

Å påta seg ansvar etter plan- og bygningslovens byggesaksregler betyr at vedkommende kan holdes ansvarlig for at de oppgavene ansvarsområdet omfatter i byggesaken, blir gjennomført i samsvar med kravene gitt i plan- og bygningsloven og dens forskrifter samt gitte tillatelser.

Bestemmelsen gjelder også kontrollforetak. Ordlyden i bestemmelsen gjelder ”tiltak som krever ansvarsrett”, dette omfatter ikke bare tiltak etter pbl. § 20-1 som krever ansvarlig søker, ansvarlig utførende og ansvarlig prosjekterende, men også tiltak etter § 20-2 der det bare er krav om ansvarlige kontrollforetak.

Til andre ledd (kvalifikasjonsbedømmelse)

Kvalifikasjonsbedømmelsen skal omfatte både organisasjon, styringssystem og foretakets samlede kompetanse. Kompetansekrav som grunnlag for sentral og lokal godkjenning skal sikre at foretak som påtar seg ansvarsrett i byggesaker innehar tilstrekkelig kompetanse og gjennomføringsevne til å forestå oppgaver etter plan- og bygningsloven.

Foretakets organisasjon skal være tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet eller tiltaket det søkes ansvarsrett for. Ved sentral godkjenning vil utgangspunktet være foretakets organisasjonsplan som skal vise foretakets ansvars- og myndighetsfordeling og kompetanse. Det må dokumenteres at kompetansekravene er oppfylt gjennom personer med nødvendige kvalifikasjoner. Ved lokal godkjenning er kravet om at foretakets organisasjon skal være tilpasset det omsøkte, ment å sikre at foretaket har gjennomføringsevne for de oppgaver det skal bidra med.

Krav til styringssystem skal ivareta oppfyllelse av plan- og bygningslovgivningen. Foretak som søker sentral eller lokal godkjenning skal kunne synliggjøre hvilke rutiner som finnes for ivaretagelse og dokumentasjon av krav i plan- og bygningslovgivningen. Ved lokal godkjenning må det synliggjøres at systemet kan håndtere det aktuelle tiltaket, og at foretaket vil benytte tilstrekkelig kompetanse i oppgaveløsningen. Ved lokal godkjenning skal foretaket i søknaden om ansvarsrett synliggjøre hvordan oppgavene er tenkt løst i tiltaket gjennom bruk av tilstrekkelig fagkompetanse.

Til tredje ledd (frivillig sentral godkjenning for enkelte funksjoner)

Sentral godkjenning videreføres som en frivillig ordning innenfor funksjonene ansvarlig søker, prosjekterende og utførende. For ansvarlig kontrollerende er sentral godkjenning obligatorisk.

Sentral godkjenning vil være et sentralt grunnlag ved kommunenes behandling av lokal godkjenning for ansvarsrett. Ordningen skal bidra til å gjøre kommunenes vurdering av ansvarsrett og gjennomføringen av byggesaken enklere og skal sikre kvalitet og seriøsitet blant utøverne. Der det foreligger sentral godkjenning skal kommunen bl.a. påse at godkjenningen er relevant og dekkende for oppgaver foretaket søker ansvarsrett for, jf. byggesaksforskriften § 10-2 andre ledd og pbl. § 22-3 andre ledd.

Kommunen skal vurdere om foretaket er i stand til å løse oppgavene i det konkrete tiltaket på kvalifisert måte med hensyn til nødvendig fagkompetanse hos den faglige ledelsen i prosjektet, og om foretakets kvalitetssikring er tilpasset det aktuelle tiltaket og faktisk er i bruk.

Foretak som ikke innehar sentral godkjenning, må vurderes fullt ut av kommunen mht. oppfyllelse av kravene i denne forskrift del 3. Kommunen må påse at foretaket har tilstrekkelige kvalifikasjoner for oppfyllelse av plan- og bygningslovgivningens krav i det konkrete tiltaket det søkes ansvarsrett for, jf. byggesaksforskriften § 10-2 tredje ledd. Dette skal synliggjøres av foretaket gjennom et vedlegg til søknaden om ansvarsrett.

Til fjerde ledd (obligatorisk sentral godkjenning for kontrollerende)

Sentral godkjenning er obligatorisk for foretak som påtar seg kontrollansvar. Kontrollforetakene må også søke lokal godkjenning for ansvarsrett i hvert tiltak på vanlig måte, slik at kommunen kan vurdere om kravene er oppfylt i det konkrete tiltaket. De nærmere krav til ansvarlig kontrollerende er gitt i kapittel 14 i denne forskrift, jf. også pbl. § 23-7.

Til femte ledd (obligatorisk lokal godkjenning)

Lokal godkjenning for ansvarsrett er obligatorisk for samtlige funksjoner, og tildeles av kommunen i den enkelte sak. Lokal godkjenning for ansvarsrett har en varighet fram til ferdigstilling av byggesaken.